

Terror, Rom – og oss andre

Kalle Gjesvik, universitetslektor

Skal vi da aldri bli ferdige med Anders Behring Breivik?

Nei, vi kan ikke det, men personen bør vi snarest legge på historiens skraphaug.

Da vi opplevde terrorhandlingen ble det vanlig å si at folk hadde reagert med sjokk, sorg og vantrø. Som de fleste andre reagerte jeg med sorg, men dessverre ikke med verken sjokk eller vantrø, for hendelsen var lenge varslet. At vi ville oppleve høyreekstrem terror også i vår hjemlige andedam hadde blitt mer sannsynlig for hvert år som var gått. At målgruppen var AUFs sommerleir var jo heller ikke tilfeldig, der fantes noen av Norges flotteste ungdom som aktivt jobbet for de verdieneterroristen hatet. Og som hans støttespillere, de som svært så raskt hyllet handlingen gjennom sosiale media, stadig hater – samtidig som de vokser i antall. Utviklingen i Europa for øvrig var entydig, men vår fokus hadde i all hovedsak vært på muligheten for islamistisk terror, på tross av at Europol i sin årlige oversikt over terrorhandlinger innen EU hadde fastslått at disse utgjorde mindre enn en tidel av terroren.

I sinne skrev jeg en kronikk i Nordlys som stod på trykk uka etter. Der skrev jeg bl. a. at Anders Behring Breivik var uinteressant. Selvsagt ikke for de rammede, men for storsamfunnet. Grumset i sosiale medier, som i stor grad fikk plass på de tradisjonelle media sine nettsider, også i papiravisene, vitnet klart om en økende oppslutning om høyreekstreme grupper. Dette var også tilfelle her til lands, men ganske særlig i en del andre land i Europa, der det også førte til dannelsen av flere grupper som den engelske “English Defence League”, som ikke lenge etter fikk sin avlegger her til lands i “Norway Defence League”. De høyreekstreme holdningene fikk også godt fotfeste i den ungarske regjering, samtidig som støtten til eksempelvis konspirasjonsteorien om Eurabia vokste – også i norske sosiale medier. Samtidig har Fremskrittspartiets søsterparti i Nederland, det svært ekstreme høyrepartiet til Geert Wilders, nesten doblet sin oppslutning – enda til vært et nødvendig støtteparti for regjeringen. I starten var fokuset fra samfunn og media også på disse holdningene, og det tok bare dager før Nordlys var ute med sin svært tydelige og gode reaksjon. De fleste medier krever nå at innsendere skal undertegne med fullt navn, og sensurerer mye, men selv om dette nok

har hjulpet en del er fokuset på det nødvendige politiske grunnlaget for handlingene blitt skjøvet til side. I stedet kom snart praktisk talt all oppmerksomhet til å dreie seg om Behring Breiviks psykiske helse – akkurat som den hadde noe med årsaken til terroren å gjøre! I dag er det meste av fokuset rettet mot myndigheter og ansvarlige sitt ansvar. Det kunne kanskje hindret at så mange ungdommer ble drept om politiets samband og rutiner var bedre, og det ville vært vanskeligere å kjøre bomben opp foran regjeringskvartalet om Grubbegata var stengt. Selvsagt er alt dette viktige og nødvendige tiltak, men er det virkelig noen som tror det vil stoppe en ny terroraksjon? Men egnet til å lede oppmerksomheten bort fra det *virkelig* viktige grunnlaget for terroristen: våre holdninger.

Lederen for PST uttrykte det nok ganske så presist da hun sa til NTB: “Jeg tror ikke engang Stasi i Øst-Tyskland kunne ha avslørt denne personen. Han ville ha gått utenom nettet selv der.”

Jeg regner dette som en god oppsummering, og dessuten er det neppe mange som ønsker seg Øst-Tyske overvåkningsmetoder i vårt land.

Hva skjer i dag?

Fremskrittspartiet er tilbake der de var med å fremstille seg med patos som det fremste antiterrorpartiet i landet – selvsagt med all fokus på islamistisk terror.

Vår behandling av rumenske tiggere viser de samme gamle holdningene – selv om de nå gir seg utslag i en lett forkledd variant, med “gode” argumenter for å bortvise folk som ikke har store muligheter til å leve som oss etnisk norske. Ikke en gang strekke ut ei hand for å by dem en plass å gå på do – med den utrolige “begrunnelse” at vi ikke vil tilrettelegge for det som framstilles nærmest som en kommende rumensk invasjon. Det er ikke spesielt sannsynlig, men likevel tenkelig, at toalettforholdene er nok til å trekke et par ekstra rumenere hit. Er det god nok grunn til å bygge «Festung Norwegen»?

Vel, Fremskrittspartiet vet hvor de har sine kjernevelgere, og det er tross alt valgår. Så får det heller våge seg at vi er en del som får frysninger. Likeledes med holdningen til samer – og flaggborgen på 17. mai. De vet at de dessverre sanker en del støtte på fiendtlige holdninger til minoriteter.

At Mandelasletta er arena for slike handlinger er så ironisk at det savner sidestykke. Det er ikke tenkelig at det faktum at vi norske tvinger fattige bort, samtidig som vi avviser å gi dem de mest elementære sanitære forhold, har noen som helst sammenheng med ideologien bak hans mangeårige kamp for den svarte befolkningens rettigheter. En kamp han tilbrakte 27 år av sitt liv i fengsel for – samtidig som jeg godt husker hva for en ussel kriminell han ble regnet som i Norge på 70-tallet.

Et forslag til nytt navn kan jo være «Blendasletta».

Bare for å understreke at vi ingenting har lært – i det minste ikke stilt overfor situasjoner som krever noe av oss.